

MESAČNÍK MICHALOVSKO-KOŠICKEJ PRAVOSLÁVNEJ EPARCHIE

PRAMEN

Ročník X

November 2012

Cena 0,40 €

SLÁVNOSTNÉ MALÉ POSVÄTENIE KOŠICKÉHO KATEDRÁLNEHO CHRÁMU

“Sej deň jehože sotvori Hospod', vozradujemsja i vozveselimsja v oň!”

Nedeľa, 11. 11. 2012, bola skutočne dňom, ktorý nám v Košiciach pripravil samotný Hospodin, preto to bol pre všetkých veriacich cirkevnej obce deň radosti. Po dlhých rokoch sme slúžili bohoslužby v novom chráme! Cirkevná obec Košice, najväčšia pravoslávna farnosť na Slovensku, sa konečne dočkala dôstojného farského chrámu a celá michalovsko - košická eparchia svojej druhej katedrály.

Privítanie vladyku Juraja, arcibiskupa michalovsko - košického, sa nieslo v tejto radostnej atmosfére. Chrám bol preplnený veriacimi (okolo 600) a na ich tvárach bolo vidieť úprimnú radosť z vykonaného diela.

Vladyka Juraj vykonal pred začiatkom svätej liturgie malé posvätenie chrámu. Spoluslúžili s ním duchovní - o. Vasil Bardzák, protosynkel eparchie, o. Miroslav Janočko, správca katedrálnej farnosti v Michalovciach, o. Peter Kačmár, správca farnosti Slovinky, o. archimandrita Serafim Šemjatovský, osobný tajomník vladyku Juraja a duchovenstvo košickej katedrály. Liturgický spev zabezpečoval Zbor katedrály pod vedením Dr. Slávky - Xénie Rudáčkovej.

Súčasne sme oslávili aj sviatok spolupatróna chrámu, sv. Jána Milostivého, patriarchu alexandrijského, ktorého sviatok pripadol na pondelok. Pri tejto príležitosti bola do chrámu prinesená aj časť svätých ostatkov tohto významného svätca pravoslávnej Cirkvi, ktorý telesne spočíva v bratislavskom Dóme sv. Martina. Vladyka Juraj svoju homíliu zamerl práve na životné osudy svätého alexandrijského patriarchu a na jeho prepojenie so Slovenskom a košickou katedrálou, kde bude v blízkej budúcnosti uložená väčšia časť jeho relikvií. Slávnostné veľké posvätenie košického katedrálneho chrámu sa s Božou pomocou plánuje na leto budúceho roku.

O malom posvätení košickej katedrály širokú verejnosť informovali aj hlavné slovenské médiá.

Zdroj: www.pcokosice.orthodox.sk (upravené)

Viac fotografí na

(http://www.pcokosice.orthodox.sk/?page_id=4093)

MICHALOVSKO - KOŠICKÁ EPARCHIA ĎAKOVAĽA V SOLÚNE ZA SV. CYRILA A METODA

V utorok, 23. 10. 2012, sa skupina 25 pútnikov z michalovsko - košickej eparchie vydala, s požehnaním vладыku Juraja, do gréckeho Solúna, aby pri príležitosti nadchádzajúceho jubilea 1150 rokov od príchodu sv. Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu symbolicky poďakovala rodnému mestu svätých bratov za dar pravoslávnej kresťanskej viery a kultúry. Medzi pútnikmi boli aj o. Vasil Bardzák, protosynkel eparchie, o. Bohuslav Senič, tajomník arcibiskupského úradu, o. Michal Džugan, tajomník arcibiskupstva pre filantropiu a o. archim. Serafim (Šemjatovský), osobný tajomník arcibiskupa.

V stredu, 24. 10. 2012, sa v skorých ranných hodinách pútnici modlili pri sv. liturgii v srbskom monastieri Kovil pri Novom Sade a navštívili veľkolepú katedrálu sv. Sávu v Belehrade. Do Solúna, kde ich už očakával vладыka Juraj, dorazili v neskorých večerných hodinách.

Vo štvrtok, 25. 10. dopoludnia, sa pútnici zúčastnili slávnostného sprievodu ulicami Solúna s ostatkami sv. veľkomučeníka Dimitrija, patróna a ochrancu Solúna a ikonou Presvätej Bohorodičky Axion Estin (Dostojno jest'), ktorá bola pri príležitosti 100. výročia oslobodenia Solúna

od osmanko-tureckého područia privezená do mesta zo Svätej Hory Athos. Po sprievode mali pútnici jedinečnú možnosť uctiť si nielen sv. ostatky veľkomučeníka Dimitrija, ktorého si hlboko ctíli aj solúnski bratia Cyril a Metod, ale aj ikonu Axion Estin, ktorá len málokedy opúšťa mníšske spoločenstvo Sv. Hory, a s ktorou je úzko spätý vznik hymnu Dostojno jest'. V odpoľudňajších hodinách naši pútnici navštívili významné cirkevné pamiatky Solúna, ako je napr. monastier sv. Theodory, kde sú uložené sv. ostatky svätých mníchov Theodory a Dávida Solúnskych, byzantský chrám Božej Múdrosti a metropolitnú katedrálu sv. Gregora Palamu, arcibiskupa solúnskeho, kde sa poklonili sv. ostatkom tohto významného cirkevného otca a učiteľa Pravoslávnia. Nevynechali ani slávnostnú večernú bohoslužbu v bazilike sv. Dimitrija, konanú v predvečer pamiatky tohto svätca a boli svedkami neustávajúceho prílivu tisícok veriacich, ktorí si prišli uctiť veľkomučeníkove ostatky a ikonu Dostojno jest'.

V piatok, 26. 10., na sviatok sv. Dimitrija, ktorý je zároveň aj výročným dňom oslobodenia mesta od Turkov,

sa naši pútnici zúčastnili slávnostnej archijerejskej liturgie v preplnenej bazilike sv. Dimitrija, ktorej predsedal solúnsky metropolita vladyka Anthimos. (Práve vladyka Anthimos vysvätil v r. 2005 vladyku Juraja na kňaza.) Spolu so solúnskym metropolitom sv. liturgiu slúžilo ďalších 16 metropolitov a biskupov, medzi nimi aj náš vladyka Juraj a veľké množstvo duchovenstva, vrátane našich kňazov - pútnikov. V tento významný deň pristúpili všetci slovenskí pútnici k Eucharistii. Po sv. liturgii sa konala doxológia (bohoslužba vďakyvdania), ktorej sa zúčastnil aj prezident a premiér Grécka. Po obede mali tí otužilejší možnosť okúpať sa ešte vo vodách Egejského mora v letovisku Nea Plagia na polostrove Chalkidiki a večer všetci navštívili monastier sv. Jána Ruského v Pefkochori, kde žijú aj traja mladí mnísi zo Slovenska.

V sobotu, 27. 10., v deň sviatku sv. mučeníka Nestora, druha sv. Dimitrija, sa na pozvanie langadského metropolitu vladyku Ioannisa naši pútnici zúčastnili slávnostnej sv. liturgie v meste Langadas neďaleko Solúna, ktoré si tiež pripomínalo sto rokov oslobodenia od Turkov. Sv. liturgii predsedal vladyka Kyriakos, metropolita mesta Nazaret v Palestíne, ktorý si našich Slovákov pamätal z minulého roka, kedy michalovsko - košická eparchia organizovala púť do Svätej Zeme. Vladyka Kyriakos pútnikom požeňnal, a zároveň ich pozval k opätovnej návšteve miest spätých so životom Spasiteľa. Za zmienku iste stojí aj to, že pri sv. liturgii v Langadase sa modlil aj Jeho Blaženosť vladyka Jeroným, arcibiskup aténsky a celého Grécka, najvyšší predstaviteľ Gréckej Pravoslávnej Cirkvi, ktorý počas bohoslužieb požeňnal všetkým prítomným. Milým prekvapením bolo aj nečakané stretnutie s našimi gréckymi priateľmi z mesta Alexandroupolis, ktorí v uplynulých rokoch spolu s michalovsko - košickou eparchiou organizovali letné tábory pre mládež v Makri. Po sv. liturgii sa pútnici vydali do dediny Ossa v langadskej metropolii, kde boli pred nedávnom zázračne nájdené sv. ostatky dvoch mladých žien - mučeníc pre Christa z dôb osmanskotureckej nadvlády, sv. Kyranny a sv. Akylíny (Angelíny) zo Zagliveri.

V odpoľudňajších hodinách pútnici navštívili s požeňnaním miestneho biskupa, kassandrijského metropolitu vladyku Nikodéma, ženský monastier sv. Jána Teológa (Bohoslova) v Souroti pri Solúne, kde si uctili sv. ostatky ctih. Arsénia z Kappadókie, veľkého divotvorcu 20. stor., a kde sa spolu s vladykom Jurajom pomodlili panychídu na hrobe svätej pamäti starca Pajsija, jedného z najvýznamnejších predstaviteľov autentickej pravoslávnej duchovnosti súčasnosti. Po panychíde

si mníšky uctili slovenských pravoslávnych pútnikov tradičným gréckym monastierským pohostením.

V nedeľu, 28. 10., v deň pamiatky sv. kniežata Rastislava, vyvrcholila púť slávnostnou archijerejskou liturgiou v gréčtine a cirkevnej slovančine, ktorej v solúnskom chráme sv. Cyrila a Metoda predsedal vladyka Juraj, a pri ktorej všetci pútnici pristúpili k tajomstvu Eucharistie. Pred koncom liturgie vladyka Juraj v mene pútnikov a celej michalovsko - košickej eparchie odovzdal chrámu sv. Cyrila a Metoda symbolický dar – ikonu sv. kniežata Rastislava. Je potrebné pripomenúť aj dôležitú skutočnosť a veľké požehnanie nielen pre michalovsko - košickú eparchiu, ale aj pre celú našu miestnu cirkev, a vôbec pre Slovensko, že práve táto „naša“ svätá liturgia slávnostne otvorila sériu podujatí, ktorými si mesto Solún a jeho cirkevná metropolia budú pripomínať cyrilometodské jubileum.

Po sv. liturgii pútnici navštívili chrám sv. Maríny, kde spolu s vladykom Jurajom vykonali krátku pobožnosť pred sv. ostatkami sv. mučnice Heleny zo Sinope, spolupatrónky michalovsko-košickej eparchie, pri ktorej prosili o požehnanie pre všetkých duchovných a veriacich našej eparchie, najmä pre našich mladých, a v rámci prebiehajúceho Roka rodiny, aj pre naše pravoslávne rodiny. V chráme sa pútnici stretli aj s novovysväteným metropolitom Nikopole a Prevezy vladykom Chrysostomom, ktorý všetkým udelil svoje požehnanie. Večer pútnici navštívili chrám sv. cisárov Konštantína a Heleny v Iliupoli v neapolskej metropolii (západná časť Solúna), kde pre nich obetaví farníci, v čele so správcom chrámu, archim. Dionýsiom, pripravili s požehnaním neapolského metropolitu, vladyku Barnabáša, slávnostnú večeru.

V pondelok, 29. 10., sa pútnici, naplnení dojmami a duchovnými zážitkami, opäť vydali na dlhú cestu cez Macedónsko, Srbsko a Maďarsko domov, kam dorazili v utorok, 30. 10., v popoludňajších hodinách. Sláva Bohu za všetko!

-ústredie

NATOLKO SME V CIRKVI, NAKOLKO V NÁS PRÚDI CHRISTOVA KRV II.

V predchádzajúcom čísle PRAMENĽA sme v článku „Natolko sme v Cirkvi, nakolko v nás prúdi Christova Krv“, začali tému venujúcu sa návratu cirkevného spoločenstva k Eucharistii a neustálemu prijímaniu. Z vlastnej skúsenosti po katechézách na farnosti môžem potvrdiť, že je veľmi potrebné o tom rozprávať, ale tiež s radosťou skonštatovať, že ani mnohogeráčne zakorenený neblahý zvyk občasného prijímania (raz za rok, či žiaľ neraz aj raz za niekoľko rokov) nedokáže vykoreniť túžbu duše po blízkosti Christa. Potom je vskutku radosť odpovedať veriacim, keď prídu s otázkou – prečo sa vlastne odtrhli veriaci od čaše?, ... ako sa chystať k prijímaniu?, ... a nakoniec, ako často vlastne prijímať? Ako to vlastne je, sa pokúsime nájsť odpoveď v dnešnom pokračovaní, započúvajú sa do apoštolskej tradície a učenia svätých Otcov.

Ako často prijímať?

Hneď na začiatku môžeme povedať, že všetci svätí našej Cirkvi, v zhode s apoštolskými ustanoveniami a učením Snemov, nás vedú ku každodennému prijímaniu. Len v relatívne nedávnom čase, niektorí, odvrhnúc všeobecnú cirkevnú prax, sa odchýlili od učenia Cirkvi a začali učiť „o nebezpečnosti častého prijímania“.

Sv. Ján Kronštadtský o sv. prijímaní hovorí: „Sväté Dary majú v sebe veľkú silu, lebo sú Telom a Krvou Hospodina Boha Slova a Vševládcu Isusa Christa, preložené Duchom Svätým počas liturgie z chleba a vína, preto sami napravujú, uzdravujú, posväcujú každého, kto pristupuje k tomuto veľkému tajomstvu“.

„Preto ty, duchovný otče, - hovoril sv. Serafim Sarovský, - nezabráň prijímať. Pretože milosť, ktorá sa nám daruje prijímaním je tak veľká, že hoc ako by bol človek nedôstojný a hoc ako by bol hriešny, ale v pokornom poznaní svojej hriešnosti by pristúpil k Hospodinovi, Ktorý nás vykúpil, ... a hoc by bol od hlavy do nôh pokrytý jazvami hriechov, bude sa očisťovať milosťou Christovou a stále belšou bude jeho duša, až nakoniec zažiarí i spasí sa. Preto ti to, otče môj, hovorím, - lebo si im duchovným otcom, - aby si to vedel“ (por. Митр. Вениамин (Федченков), Всемирный светильник преподобный Серафим Саровский, Москва 1997, с. 43 - 44).

Iba neustále spoločenstvo s Bohom, cez Jeho Telo a Krv, spasí dušu človeka. Ako je nemožné prežiť telu bez jedla, tak i duša hynie bez duchovnej potravy – darov

Božskej Eucharistie. „Tomu nás učil Hospodin, - hovorí sv. Ignatij Brjančaninov, - keď nás učil slovám modlitby. – „Otče náš, ... chlieb náš každodenný daj nám dnes“. Táto prosba nesie v sebe aj prikázanie pre kresťana – záväzok každodenného prijímania, od ktorého sme, žiaľ Bohu, teraz ušli. Slovami „každodenný - na každý deň“, Hospodin vyjadril, že bez tohto chleba nie sme schopní prežiť čo i len deň duchovného života. A keď povedal „daj nám dnes“, vyjadril tým, že ho máme prijímať každý deň., že prijať ho včera – v predchádzajúci deň, nestačí, keď nám tento chlieb života nebude daný dnes znova. Táto každodenná potreba nás má naviesť k neustálej prosbe - „chlieb náš každodenný daj nám dnes“, ktorú spečatíme prijímaním a tak posilíme nášho vnútorného človeka“.

To isté učili i sv. Christovi apoštoli, preto aj prví kresťania „neustále prebývali na lámaní chleba“ (por. Sk 2, 42), a keď sa konala tajomná Božská Eucharistia, všetci prítomní na liturgii, okrem ohlašených – katechumenov, prijímali Sv. Dary. Práve v tom je hĺbka tajomstva Eucharistie – „aby roztratené Božie deti zhromaždiť v jedno“ Telo Christovo (por.: Jn 11, 52); „i nás všetkých, ktorí prijímame z toho istého Chleba a Čaše, zjednoť v Duchu Svätom...“.

Sv. Ján Zlatoústý tvrdo karhal tých, ktorí sa zúčastňovali na Božskej liturgii a neprijímali: „Tak, ako hosť pozvaný na hostinu uráža svojho hostiteľa, keď sadne za stôl a neponúkne sa z neho, tak i tí, ktorí prídu k Božskej Hostine a neprijímajú, opovrhnu ňou, keď z nej bez ponúknutia odídu“. Preto v ranej Cirkvi tí, ktorí bez príčiny neboli účastní Eucharistie, odľučovali sa od Cirkvi, ako takí, ktorí sami seba odťali od živého spoločenstva Christovho Tela.

„Kto je moje Telo a pije moju Krv, - hovorí Hospodin, - má v sebe život večný“. Keď sa však pozrieme po našich chrámoch, musíme sa pýtať: Už sa úplne vytratila túžba po večnom živote? „Veď slová, „So strachom Božím i viroju pristupite“, sa stali iba pustou formulou, - hovorí sv. Teofan Zátvorník. Boží kňaz volá, a nikto neprichádza, ... ani len nezaregistruje, že je to pozvanie na Božiu hostinu“.

„A tak skutočne, kto neprichádza pravidelne k prijímaniu, sám sa ochudobňuje o nebeské a božské požehnanie. Navyše, porušuje príkaz samého nášho Hospodina Isusa Christa (o čom bola už reč skôr), takisto apoštolské pravidlá, učenie

sv. snemov, ako aj našich svätých, a tak sám sa odlučuje od Cirkvi. Vzdialujúc sa od Cirkvi a Prijímania, stáva sa nepriateľom Božím a priateľom démonov“, - hovorí sv. Cyril Alexandrijský.

Prečo sa veriaci začali strániť veľkého tajomstva, ktorým je Cirkev povinná žiť?

Odpoveď na túto otázku možno dať v pár slovách – Jednoducho je to výsledok novej „duchovnosti“, nemajúcej základ v svätotočcovskom učení, ale v babských rozprávkach. Bohužiaľ sa to „zažralo“ do života cirkevných spoločenstiev tak, že dnes je to prezentované ako „norma pravoslávnej duchovnosti“, ktorá pod rúškom „blagočestija“ odlúčila laikov od čaše.

„Mladostarci“ zaviedli surové prípravy k prijímaniu, zo spovede, ktorá by mala pomôcť človeku sa obnoviť, urobili výsluch a veriacich začali deliť na „dôstojných“ a „nedôstojných“ atď. Nepostrehli však popri tom, že človek, ktorý sa cíti dôstojným prijímania po dlhej a náročnej príprave, ktorú hoc blahoslovil „duchovník“, padá v extrémny stupeň hrdosti. Pretože neskladá svoju nádej do Božej milosti, ale na svoj „podvih“, ktorý ho nakoniec nepribližuje k Bohu, ale naopak – stáva sa stenou, bariérou, na ceste človeka k Stvoriteľovi.

„Prvotná Cirkev vedela, že nikto z celého stvorenstva nie je dôstojný svojimi duchovnými podvihmi, svojou „dôstojnosťou“ priblížiť sa Telu a Krvi Christovym., a tiež to že príprava k prijímaniu nespočíva v „odčítaní“ x- kanónov, ale v analýze pripravenosti nášho srdca a odpoveďou lásky na lásku Božiu“ (prot. Alexander Schmemman).

„Čo urobili ľudia s pravou vierou, ktorú s celým učením

a Bohom potvrdenými tajinami (sviatosťami) priniesol Christos z neba? - pýta sa sv. Ján Kronštadtský. – Skazili ich na nepoznanie, niektorí ich odvrhli a na miesto Jeho učenia postavili svoje výmysly tak, ako zákonníci a farizeji“. (por. Sv. Иоанн Кронштадтский, Живой колос с духовной нивы, 1909 г. стр. 70).

Preto ten, kto sa chce nazvať pravoslávny kresťanom – musí mať v prvom rade jasno v tom, či je v Cirkvi, alebo či ešte stále blúdi popred jej brány. A môže byť ešte horší prípad - keď podvedený diabolskou prelestou sám seba vyzdvihne na výšinu svätosti, no v skutočnosti doteraz neprekročil prah Cirkvi. Sám seba sa musí pýtať, či nenecháva dlhé týždne, mesiace, nedaj Bože roky, hladovať svoju dušu? Tečie v jeho žilách Christova Krv? Je účastníkom Christovho Tela – Cirkvi? Neodvracia sa sám od Kalicha Života, keď chrámom zaznie hlas Božieho kňaza: „So strachom Božím i viroju pristupite“? Neopovrhne vlastne práve týmto nekonečnou Božou láskou a nestavia sa na stranu nepriateľov Christových? Skutočne sa snaží vidieť seba v pravde, zmeniť svoj život a zbaviť sa hriechu, alebo odvolávajúc sa na vlastnú nehodnosť, v skutočnosti hľadá iba ako seba ospravedlniť pred očami okolia, Boha, a nakoniec aj seba-samého? A nakoniec, nemení sa vlastne jeho „blagočestivije“ hranie sa na „nedôstojnosť“, na drámu s názvom „Prečo nie som v Cirkvi?“

... veľa silných otázok... Keď znova zaznie v chráme pozvanie – So strachom Božím, viroju, ľuboviju pristupite..., skúsme si v pravde dať na ne odpoveď. Hospodin sa stále dá nájsť každému, kto Ho hľadá.

preložil a spracoval jerej Dušan N. Tomko

**NOVÝ BISKUP
NAŠEJ MIESTNEJ CIRKVI**

Na prešovskú arcibiskupskú katedru po zosnulom vladykovi Jánovi zasadne novozvolený vladyka Rastislav.

20. októbra 2012 vybralo eparchiálne zhromaždenie Prešovskej pravoslávnej eparchie v Katedrálnom chráme sv. Alexandra Nevského v Prešove nového eparchiálneho biskupa, ktorým sa stal jeromonach Rastislav, občianskym menom Ondrej Gont.

Spolu s 34-ročným jeromonachom Rastislavom (Ondrej Gont) na prešovskú arcibiskupskú katedru kandidovali vladyka Tichon, biskup komárňanský a pomocný biskup prešovskej eparchie a jeromonach Metod (Nikolaj Cuper). Na eparchiálnom zhromaždení, na ktoré bolo pozvaných 220 delegátov, za každú cirkevnú obec kňaz a jeden veriaci, sa zúčastnilo 192 delegátov, ktorí v treťom, záverečnom kole voľby, 83 percentami za prešovského biskupa zvolili práve otca Rastislava.

Novozvolený vladyka Rastislav (Ondrej

Gont) je rodákom zo Sniny. Je absolventom Pravoslávnej bohosloveckej fakulty v Prešove a zúčastnil sa viacerých študijných pobytov v zahraničí, najmä v Grécku. Do tohto času pôsobí ako duchovný v detskom domove sv. Nikolaja v Medzilaborciach.

Vysviacka a uvedenie do úradu je naplánované na 18. novembra 2012. Intronizáciu na prešovskú katedru sa stane vladyka Rastislav arcibiskupom prešovským a Slovenska, teda najvyšším predstaviteľom a štatutárom Pravoslávnej cirkvi na Slovensku.

Ako sa sám vyjadril krátko po svojom zvolení: „Volba biskupa je predovšetkým voľbou otca a ja dúfam, že budem dobrým otcom všetkým, ktorí ma zvolili“.

Biskupovi elektorovi na jeho novej ceste prajeme veľa Boží milosti.

IV. celoukrajinská konferencia hláv a predstaviteľov eparchiálnych oddelení zaoberajúcich sa prácou s mládežou

S požehnaním Blaženejšieho metropolitu kyjevského a celej Ukrajiny Vladimíra v predmestí Sevastopola Balaklave (Krym - Ukrajina) sa konala v dňoch 16. až 18. októbra 2012 IV. celoukrajinská konferencia hláv a predstaviteľov eparchiálnych oddelení zaoberajúcich sa prácou s mládežou.

V poradí IV. konferencie sa zúčastnilo vyše 140 delegátov zo všetkých eparchií Ukrajinskej Pravoslávnej Cirkvi, a tiež hostí z Ruska, Bieloruska a Slovenska.

Veľká česť participovať na tejto konferencii pripadla aj Bratstvu pravoslávnej mládeže na Slovensku - Syndesmos v zastúpení archidiakona Matúša Spišáka, ktorý s požehnaním Vysokopreosvieteného Juraja, arcibiskupa michalovsko – košického, bol účastný na tomto mládežníckom stretnutí.

Všetko sa to začalo Božskou liturgiou v Sväto - Vladimírskom sobore, v štvrti mesta Sevastopol' - Chersones, ktorú viedol vikár Kyjevskej metropolie, Preosvietený Jona, biskup obuchovský. Spolu s ním slúžilo liturgiu mnohopočetné duchovenstvo - účastníci konferencie.

Ceremoniál otvorenia konferencie sa konal v kinopavilóne múzea v Sevastopoli. Bolo prečítané oficiálne poslanie a pozdravné slovo Blaženejšieho metropolitu kyjevského a celej Ukrajiny Vladimíra. Ďalej so svojimi príhovormi vystúpili: Vysokopreosvietený Lazar, metropolita simferopolský a krymský, Preosvietený Iona, biskup obuchovský, spolupracovník synodálneho oddelenia práce s mládežou Moskovského Patriarchátu Lia Smirnova, archimandrita Joasaf (Peretjačko), igumen Valerián (Golovčenko), archidiakon Matúš Spišák (BPM - Syndesmos) a iní.

Po oficiálnom otvorení pokračovala konferencia v Balaklave, kde prednášajúci predstavili svoju prácu s mládežou. Vystúpili s referátmi a projektmi ako sú: plán objavenia nadaných detí a podpora talentovanej mládeže; aktuálny problém dialógu s dnešnou mládežou; súčasné metódy zapojenia mládeže do sociálnej práce; vplyv náboženskej kultúry na formovanie vlastnej identity v detskom veku; praktické aspekty dialógu s mládežou - najrozšírenejšie omyly, výsledok vývoja biomedicínskych náuk a praxe pre našu generáciu a mnoho ďalších veľmi zaujímavých prednášok. So svojím referátom vystúpil aj diakon Matúš, ktorý priblížil prítomným prácu BPM na Slovensku. Dotkol sa štruktúry a vedenia Bratstva, jeho organizovaných akcií, tiež problémov, s ktorými sa mládež stretáva pri svojej práci, financovaní BPM a výučby náboženskej výchovy na školách. V závere odovzdal srdečné pozdravy od vedenia Bratstva a vyslovil pranie, aby sa dobré vzťahy medzi Ukrajinskou pravoslávnu mládežou a BPM na Slovensku naďalej prehlbovali. Vladykovi Ionovi bola odovzdaná od BPM na Slovensku ikona príchodu Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu. „Ikona svedčí o duchovnej spätosti medzi miestom konania konferencie a našim územím,

pretože svätí vierozvestcovia práve na Kryme objavili sväté ostatky Klimenta Rímskeho“, - podotkol diakon Matúš.

V závere tretieho dňa nasledovala slávnostná večera s vyhodnotením konferencie. Každý zástupca eparchie (aj BPM na Slovensku) predniesol záverečné slovo, v ktorom mnohokrát padli poďakovania za organizáciu tak významnej mládežníckej konferencie.

Poďakovanie za účasť na tomto stretnutí patrí mládežníckemu bratstvu Mukačevskej eparchie, ktoré sa vo veľkej miere pričínilo o to, že BPM na Slovensku nechýbalo na tejto seanse.

archidiakon Matúš Spišák

POSVÄTENIE NOVÉHO IKONOSTASU V DÚBRAVKE

V nedeľu, 4. 11. 2012, vladyka Juraj, arcibiskup michalovsko - košický, posvätil pred sv. liturgiou nový drevený vyrezávaný ikonostas v chráme sv. apoštolov Petra a Pavla v obci Dúbravka, v michalovskom okrese.

Okrem správcu farnosti, prot. Mareka Sedlického, sv. liturgiu s vladykom slúžili archim. Serafim (Šemjatovský), osobný tajomník arcibiskupa, mitr. prot. Ladislav Fedor, michalovský arcidekan, prot. Peter Bzik, duchovný správca v Šamudovciach, prot. Vitalij Krasij, duchovný správca vo Falkušovciach, vzácny hosť z prešovskej eparchie, prot. Vladimír Ignác, duchovný správca v Kalnej Roztoke a archidiakon Matúš Spišák.

V kázni vladyka Juraj priblížil život a dielo svätého dňa, ctihodného Georgija (Juraja) Karslidisa z Dramy, gréckeho vyznávača 20. stor., o ktorom sme bližšie písali na <http://www.mpe.orthodox.sk/?p=480>), ktorého ikona a sv. ostatky boli v tento deň prinesené do dúbravského chrámu.

V závere sv. liturgie vladyka poďakoval fundátorom nového ikonostasu a daroval chrámu

kópiu divotvornej ikony Matky Božej z gréckej Klisury. Svoj dar v podobe ikony sv. Anjela Ochrancu chrámu odovzdal aj bohoslovec Viliam Fencík z Michaloviec.

Duchovný správca a veriaci PCO Dúbravka týmto ďakujú všetkým dobrodincom chrámu sv. apoštolov Petra a Pavla, najmä Bohu známej darkyni finančných prostriedkov na zhotovenie nového ikonostasu a vyprosujú im od Boha hojnosť požehnania „na mnohaja i blahaja lita.“

-ústredie. Autor fotografií: Viliam Fencík

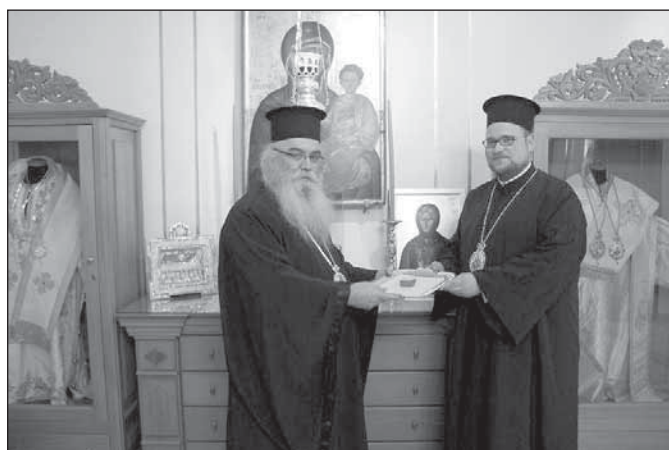
VLADYKA JURAJ V GRÉCKEJ KASTORII

Monastier Matky Božej v Klisure

Na návšteve u vladyku Serafima v Kastorii

Odovzdanie sv. ostatkov ctih. Sofie

Po odchode slovenských pútnikov z gréckych Thessaloník domov, vladyka Juraj navštívil na pozvanie kastorijského metropolitu vladyku Serafima mesto Kastoria v severozápadnom kúte gréckej Macedónie.

Tiež vykonal osobnú púť do ženského monastiera

Narodenia Presvätej Bohorodičky neďaleko dediny Klisura, známom ako miesto života tohto roku v júli medzi svätými preslávenej pustovníčky Sofie, významnej gréckej svätice 20. stor., o ktorej živote sme bližšie písali na <http://www.mkpe.sk/?p=1936>). Na základe rozhodnutia klisurskej komunity mníchov, a s požehnaním vladyku Serafima, tu dostal náš arcibiskup časť svätých ostatkov ctihodnej matky Sofie, ako požehnanie pre pravoslávnych veriacich michalovsko - košickej eparchie.

Krátke video o klisurskom monastieri a o sv. Sofii si môžete pozrieť na <http://www.youtube.com/watch?v=LbgKMjulsss>. (Video obsahuje aj záznam hlasu ctihodnej matky).

POZVÁNKA

**Pravoslávna cirkevná obec v Trebišove
pozyva všetkých veriacich na svätú tajinu**

JELEOPOMAZANIJA (Pomazania chorých olejom),

ktorá sa bude udeľovať v sobotu pred
Nedeľou sv. praotcov,

**dňa 15. decembra 2012,
v chráme
sv. apoštolov Petra a Pavla v Trebišove.**

PROGRAM BOHOSLUŽIEB:

08: 00 hod. Udeľovanie sv. tajiny
Jeleopomazanija (možnosť pristúpiť
k sv. tajine Pokánia)

10: 00 hod. Sv. liturgia

Tešíme sa na spoločné modlitby.

Mitr. prot. Ladislav Bilý, správca PCO v Trebišove

Pútnický Uspenský chrám v Nižnej Rybnici

Stály bohoslužobný program počas roka
pri čudotvornej ikone Matky Božej

Dávame do povedomia stály bohoslužobný program a srdečne pozývame všetkých ctiteľov Matky Božej k spoločným modlitbám pri Jej milostivej ikone.

- každú stredu o 16: 00 hod. (zim. času) a o 18: 00 hod. (let. času) sa koná moleben s prosbami a poďakovaniami pred ikonou klokočovskej Matky Božej.

- každú prvú sobotu v mesiaci: sv. liturgia o 08: 00 hod. s prosbami za chorých a potrebujuúcich s molebnom o zdravie a pomazaním posväteným olejom.

*****

- každá párna nedeľa o 15: 00 hod. Akafist k sv. veľkomučeníci Kataríne (ktorej časť sv. ostatkov je uložená v našom chráme).

Viac informácií o živote farnosti, fotogalérie a duchovné čítanie nájdete na: <http://novyklusokocov.webnode.sk/>

Pravoslávna cirkevná obec Nižná Rybnica
pozýva všetkých pravoslávnych veriacich
na svätú tajinu

JELEOPOMAZANIJA
(Pomazania chorých olejom),
ktorá sa bude udeľovať
v sobotu 15. 12. 2012
v chráme
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Nižnej Rybnici.

PROGRAM BOHOSLUŽIEB:

08: 00 hod. Udeľovanie sv. tajiny Jeleopomazanija
(možnosť prístupit' k sv. tajine Pokánia)

10: 00 hod. Sv. liturgia

Tešíme sa na spoločné modlitby v bratskom
spoločenstve. V mene veriacich cirkevnej obce,
jerej Dušan N. Tomko, správca farnosti.

NOVÝ KLOKOČOV - Webová stránka PCO Nižná Rybnica

PRAMEŇ PRAMEŇ - mesačník Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie. **Vydáva:** Eparchiálna rada Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie v Michalovciach. **Šéfredaktor:** Bc. Dušan Tomko. **Členovia redakčnej rady:** prof. ThDr. Imrich Belejkanič, CSc., Mgr. Pavol Novák. **Grafická úprava:** SOŠ sv. Cyrila a Metoda Michalovce **Tlač:** Tlačiareň Svidnícka, s.r.o., čat. Nebiljaka 121/18, 08901 Svidník. Vychádza v náklade 500 kusov. Uzávierka príspevkov a fotografií je k 6. dňu v mesiaci. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Za názory a postoje autorov príspevkov redakcia nezodpovedá. **Adresa redakcie:** PRAMEŇ, Úrad eparchiálnej rady, Duklianska 16, 071 01 Michalovce, tel. č.056/64 24 156, fax 056/64 31 500, e-mail: redakciapramen@post.sk. Registrované Okresným úradom, oddelením regionálneho rozvoja, registračné číslo EV 3912/09. ISSN 1336 - 2747. **Informácie pre prispievateľov na cirkevnú tlač:** Eparchiálna rada - tlačový účet, VÚB - Michalovce, č. ú. 1680340651/0200. **Distribúcia:** mesačník rozširuje vydavateľ a každý pravoslávny farský úrad Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie.